

Verklighetsprojektet

av Isabella Nilsson

Jag känner en kille som har haft mul – och klövsjukan. Han var fem år och hans föräldrar visste att det var illa för inte ens chips ville han ha. Ibland är livet så konstigt. Hela tiden ska man vara tvungen att bli överraskad. Jag vill inte ha några överraskningar. Jag vill ha planering. Jag tycker inte att det är mitt fel att jag är olycklig. Den här världen är alldeles för oberäknelig. Ursäkta, men man tycker att man kunde få åtminstone en gnutta trygghet, för allt slit man investerar i det här verklighetsprojektet. Men icke. Alltid är det något som ska krångla. Man betalar tusen spänn för en festivalbiljett och så regnar det hela helgen. Eller man hänger med på ett tråkigt ungdomsmöte bara för att man tror att han med lockarna ska vara där, men så har han gått och blivit nyliberal och sagt upp kontakten med miljöpartisterna. Och det här är bara de små besvikelserna. Det finns stora också. Som att etthundratusen biljoner afrikanska barn dör av svält varenda sekund. När man tänker på det så tycker man verkligen att verkligheten har skött sig dåligt. Hittills har nästan allt blivit fiasko.

”Det riktigt glänser om dig ikväll!” sa pappa. ”Pappa, jag har feber.” sa jag. Ibland blir man faktiskt jättetrött.

Jag har märkt att jag har lätt för att skaffa vänner, men svårt för att skaffa pojkvänner. Det beror nog på två av mina främsta intressen. Proust och kolhydrater. Att läsa Proust blir man sympatisk av. Kolhydrater blir man tjock av. Inatt drömde jag att jag blev uppbyggd av en kille med snaggat hår och jag tyckte att han var söt och det slutade med att vi var inlåsta i någon slags lekstuga som ingick i en konstperformance och utanför stod en massa folk som skrek och hytte med nävarna. Och då tänkte jag att det här med pojkvän kanske inte är så noga i alla fall.

Däremot vore det trevligt att hålla någon i handen. Det är ju så snurrigt så ofta. Man kunde få lite hjälp med balansen. Det vore fint. Rent fysiskt har jag i och för sig jättebra balans. På skolgymnastiken var jag den enda som kunde blunda och gå på bommen utan att ramla ner. Jag skulle förmodligen kunna satsa på en karriär som lindansare om jag ville. Fast det vill jag inte. Cirkus är djurplågeri tycker jag. Och människoplågeri. Allt detta kringhattande. Jag skulle bli åksjuk och deprimerad. Rutiner tycker jag om. Man blir glad av rutiner.

Fast min bästa vän Johannes säger att jag borde skaffa mig ett liv. Till exempel så tycker han att det är en jättedålig idé att jag ska bli svenskalärare. ”Det är bara för att du inte *vågar* bli författare” säger han. Och det har han ju såklart rätt i. Men om man kan få bara det näst bästa så tycker jag att man kan vara glad. Många får knappt det femte eller sjätte bästa. Det är i allmänhet dom som extraknacker i hemtjänsten. Själv har jag extrajobb på bion. Det är ett ganska bra jobb. Mest för att jag vet att det bara är tillfälligt. Har jag sagt att jag bor i Skövde förresten? Nu tror ni kanske att jag ska säga massa elaka saker om hur själsdödande det är att bo i en småstad utan electroklubbar och med borgerlig majoritet. Men jag ska säga er att det är inget fel på mellanstora svenska städer. Det är människorna som bor där som det är fel på. Man får vara nöjd ändå. Man får inte bli sur om det till exempel bara går Göta Kanal 2 och en amerikansk romantisk komedi med Jennifer Aniston på bion. Ibland kan faktiskt Jennifer Aniston vara riktigt okej. Även om hon aldrig blir bättre än hon var i Vänner. Undra hur det känns att liksom ha sitt gjort? Det skulle vara intressant att veta. Jag har mycket kvar att göra. Jag skulle vilja springa Stockholm Maraton. Ibland brukar jag låna pappas reklam- t-shirtar med maraton-tryck från olika delar av världen. Jag har dem att gå ut och gå i. Några småkillar frågade om jag verkligen hade sprungit New York Maraton. Sju gånger, sa jag. Det var en bra promenad.

Jag har skaffat Facebook. Jag fattar inte ett smack. Vad ska man *ha* det till liksom?

”Sanna Lindgren is: Sitter på bussen från Vartofta :(”

Jaha. Där ser man.

“Hanna Larsson is a fan of Amelie från Montmartre. Do you want to become a fan?”

Nä. Eller jag vet inte. Kanske jag vill. Men hur ska jag veta det? Får man återkomma? Eller måste man bestämma sig ögonbågen? Jag blir nervös av sånt här. Jag måste läsa Proust i evigheter för att kureras mig. Proust har förstått det här med långsamt. Att det kan vara bra. Livet är faktiskt inte någon aforism. Man måste skriva eller läsa hundratals meterlånga meningar för att fatta. Och vill bort sig på sidospår och i utvecklingar. Sedan möjligtvis kanske man kan uttala sig. Eventuellt. När jag var fjorton år trodde jag att jag visste precis allt. Till exempel att otrohet, droger och mord var oförlåtligt. Och att Greenpeace, syndikalism och keso med grönsaksstavar var bra. Jag vet inte om jag har ändrat mig. Men jag är inte lika säker längre. Jag tror att det förmodligen finns de som vet bättre. När man har hunnit fylla tjugo år så har man fått lära sig att nästan ingenting finns som är oförlåtligt. Även om man skulle önska. Vi har alla våra skäl.

Ett av mina favoritprogram på tv är med han den där arga kocken som hjälper dåliga restauranger att bli bra. Han säger fuck hela tiden och restauranginnehavarna gråter. Eller ibland blir de upprörda och känner sig kränkta. Jag tycker att det är helt otroligt. Han är visserligen inte särskilt sympatisk, kocken, men det är fint att det blir ordning och reda. Smutsiga kök blir rena, och äckliga förrätter byts ut mot goda. Och sedan kommer det massa gäster och på slutet är alla glada. Lite som en Disney-film. Eller buddhism. Fast jag följer inte precis varje avsnitt. Det är liksom mest om man råkar blippa förbi. Förmodligen skulle det inte alls fungera lika bra om jag kollade tv-tablån innan och planerade in det i dagsschemat. Jag gillar planering. Men ett visst mått av spontanitet tycker jag att man ska unna sig i vardagen.

Idag när jag var på Memphis skivbörs på Norrmalm så lyssnade jag på butikschefens samtal med en man i rutig kavaj. Mannen i rutig kavaj hade en kompis som hade köpt en Beatles-skiva för 500 000 kronor på en auktion. Det är viktigt, tror jag, att man bejakar sina intressen. Men jag kan tänka mig att om mannen hade fru eller man så blev nog stämningen lite dålig när han kom hem från auktionen. För egentligen borde han såklart ha betalat av på huslånet istället. Eller satt in pengarna på barnens sparkonton. Men han köpte en Beatles-skiva. Jag föreställer mig att det räddade hans liv. Han skulle inte ha orkat utan. Och i det perspektivet är 500 000 kronor ganska billigt.

Det är väl klart att jag någon gång funderat över att ta livet av mig. Jag menar, vad skulle man annars fördriva tiden med på bussen från Skultorp in till stan? Fulare resväg får man leta efter. Det skulle definitivt bli tabletter. Inte nåt blodigt och slabbigt eller något annat uppseendeväckande. Idag läste jag om en lokförare som körde rakt in i en flock kor som förirrat sig ut på spåret. Tio av femton strök med. Lokföraren kunde inte göra ett smack. Så skulle inte jag vilja dö. Stackars kor. De har så lugna fina ögon. Jag blev tvungen att gråta en skvätt. Fast faktum är att jag i grunden är en väldigt positiv människa. Jag har mina svarta håll, men det har ännu aldrig hänt att jag inte har tagit mig ur dom. För att vara en ledsen person så är jag väldigt glad. Det är jag lite stolt över. Däremot är jag är mycket rädd för bakterier. I perioder blir det problematiskt. Stig Dagerman, författaren, var också rädd för smuts. Han var alltid mycket noga med att hålla sig ren. Men det berodde på att han hade ramlat i en gödselhög en gång när han var liten. Det har inte jag. Jag är rädd ändå. I viss mån kan man planera bort bakterier. Men allra mest kan man det inte. Om man inte stannar hemma i sängen och inte går ut. Det har jag provat. Bakteriemässigt funkar det. Socialt funkar det inte. Så det här med rädsla är något man får leva med. Man får försöka tänka på den som en vän. En liten

krake man måste uppfostra och vara ett gott exempel för. Jag tror aldrig jag vill bli mamma. Men en liten rädsla kan jag nog ta hand om. Jag ska åtminstone försöka. Man har förresten inte så mycket att välja på.

Grannen har fest ikväll. Det står en massa folk och röker på balkongen. De ser rätt in i vårt kök där jag sitter och skriver. De skrattar högt. Det förstår jag väl att det inte är mig de skrattar åt, men ändå. Rökning borde förbjudas. Grannen heter Tobias men vi brukar kalla honom Tobbsa. Det vet han inte. Han har väldigt dålig musiksmak. Dunka dunka och Tomas Ledin. Jag och pappa ska ge honom en skivsamling när han fyller år. Pappa tycker det är viktigt att Oasis ingår. Jag har föreslagit Frank Sinatra och Patti Smith. Men det är ju såklart ett på förhand dödsdömt projekt. Framst för att alla människor är olika. Det gäller tyvärr även musiksmak.

Den lyckligaste dagen i mitt liv var dagen då jag tog studenten. Jag och min syster tog samtidigt. Hon är ett år yngre, men eftersom jag gick samhäll ett år innan jag tog mitt förnuft till fånga och började om på Musikgymnasiet så hamnade vi i samma avgångskull. Jag trodde inte att studenten skulle bli sådär värst kul. Tänkte att det var ganska överdrivet. I ettan och tvåan stod jag och resten av musikgymnasiets kör och gjorde oss roliga över den avskydda sången "Den bästa dagen". Det är en jättetöntig sång som vi alltid måste sjunga på avslutningen. Vi försökte få den bortröstad men det gick inte. Och sen när vi satt där nedanför scenen på studentdagen, ja då tyckte vi att det var bland det finaste vi hade hört. Så *träffande* och *på pricken*. Man ska aldrig underskatta sin sentimentalitet. Den är ganska trevlig om man tar den för vad den är. Och sen var det jättegod buffé hemma, och farmor och Heike hade stått hela dagen i köket och fixat piroger och sallader och lax och tårta och färska jordgubbar. Jag tyckte det kändes så underligt, och lyckligt, att alla dessa människor var där för *vår* skull. Att de skrattade och hade rosor på kinderna för att de var så glada. Stolta över oss. Jag fick samma känsla i magen som när man dricker varm mjölk när man inte kan sova. Min kompis Hedvig har lärt mig ett jättegott recept på islatte med kondenserad mjölk. Tänk vad bra det hade varit om man kunde ha kondenserat studenten också.

Framtiden. Jag vet inte. Själva ordet är ju inte så läskigt. Det låter lite som frihet tycker jag. Många fina ord börjar på fr: frökapsel, fröken, frodig, *frapperande*. Ändå är framtid ett lite oroande ord. Man vet aldrig var man har det. Det är ett svårplanerat ord. Precis som verkligheten. Oberäknelig. Jag brukar göra listor. "Att göra"-listor med en kolumn för veckodagar och en kolumn för det som ska göras. I allmänhet följer jag dem till punkt och pricka. Ändå blir det nästan aldrig som jag trott. Man gör det man ska, och ändå blir det något annat. Ibland tycker jag att verkligheten är svår att känna igen. Man kan lätt blanda ihop den med någon film man har sett eller något man har hört på tv. Ibland drömmer man ju jättekonstiga saker också. Och så drar man med drömstråk som klibbat fast på en under natten med ut i verkligheten när man går till skolan på morgonen. Om ni tänker er som tuggummi under en skosula ungefär. Och så blir allt liksom som en smet. Som det inte går att baka något av. Inget jättegott i alla fall. Kanske möjligtvis sådana där småkakor som smakar pepparkaka fast liksom inte är pepparkaka. Kardemummakakor heter de visst. Det finns väl ingen som tycker om sådana. Eller dom är väl okej, man kan doppa dom i kaffet. Men de är inget man väljer på café direkt. Då vill man ha budapest-bakelse. Eller det vill jag i alla fall. Och det ska absolut vara clementinklyftor i grädden. För det är halva nöjet. Att krångla med att peta bort dem. Sedan njuter man. Farmor lät mig alltid ta budapest-bakelse när jag var liten. Hon var chef då, över städerskorna på sjukhuset. Så hon hade råd att låta en ta det dyraste. Röd saft skulle det vara till. Inte apelsin-äcklig. Det var alltid massa småfåglar också på caféets uteservering. Jag kommer inte ihåg vad det hette, men det var i Arvika i alla fall. Farmors släkt bor i Värmland. I framtiden vet jag inte vad jag kommer att vara. Fast troligtvis

svenskalärare i alla fall. Men jag kan inte tänka mig att jag kommer sluta tycka om bakelser. Och då får man hålla fast vid det. Även små halmstrån kan man gripa efter och hålla tag i. Nästan inget kan man veta, så allt man *kan* veta får man vara rädd om. Det kommer förresten inte att bli några problem, just i det här fallet. Om jag får ta något med mig in i framtiden så väljer jag bakelser.

Räknas förresten semla som en bakelse? Det borde det väl göra?

En väninna till min mamma har ett motto. Man ska inte dö nyfiken, säger hon. Hennes man brukar sucka när hon entusiastiskt redogör för en alldeles ny slags stenpasta att dekorera glaslyktor med, eller healingkursen hon deltog i över helgen, eller de praktiska plastglasögonen man använder nuförtiden när man spelar korpen-innebandy. Jag vill inte heller dö nyfiken. Fast mest av allt vill jag nog inte dö uttråkad. Det vore värre tycker jag. Så egentligen är det ganska bra att inte ha någon brådska. Det är bra att spara lite kul grejer till slutet. Imorgon tror jag till exempel att jag ska sova och läsa om sjätte Harry Potter-boken. Det blir alltså i mångt och mycket en upprepning av en dag som jag redan har haft en gång. Men vad gör det? Det var ju en bra dag. Och verkligheten finns kvar och väntar tills man tar upp tråden igen. För tråden hittar man nästan alltid. Man bara vet inte vad som finns i andra änden. Jag tycker om att tänka mig att det är liten guldfågel i papier maché.

* * *